

سندی در باره دو ده در شهر ری

آقای عبدالله عقیلی سکه‌شناس، از خاندان محترمی است که از عهد صفوی به بعد عده‌ای از افراد آن سمعت تولیت امور حضرت عبدالعظیم شهر ری را بر عهده داشته‌اند. فرمانی که در زیر چاپ می‌شود از اسنادی است که مسود کهنه‌اش در خاندانشان باقی مانده و مربوط است به وضع زراعت و رعیتی و وقفی و مالیاتی قریه عمامدآورد و مزرعه پهشتی. سندی است که در آن اطلاعات و اصطلاحات مفیدی از عهد صفوی متدرج است.

فرمان همیون شد آنکه چون درین وقت ملاک مزرعه عمامدآورد و پهشتی بلوک غار ری به عرض رسانیدند که مال محلین مزبورین به سیورغال امامزاده واجب التعظیم و الشکریم... (پاره شده) و حسب الاحکام مطاعه مقرر شده که محالی سیورغال سرکار مزبور مقرر است عمال دیوانی بعلت اخراجات و عوارضات و استصوابیات و مدد خرج و پیشکش... (پاره شده) و کلانتری و مالیه...^{*} و پیکار و مسحمار و غیره اصلاً و مطلقاً مزاحمت به حال متولیان و سادات و خدمه و رعایا و مزارعان و عمله و فعله این سرکار نرسانیده پس امون نگردند و حال بعضی اوقات حکام و عمال دیوانی دخل نموده مزاحمت می‌رسانند و استدعا نمودند که حکام و عمال الکاء ری به نحوی که حسب الاحکام مطاعه مقرر است مزاحمت ایشان نرسانیده کذارند که به رفاه حال به امر زراعت و رعیتی خود قیام دارند و از سرکار او ارجه عراق و توجیه دیوان اعلیٰ تصدیق نمودند که پرین موجب از بایت محل مذکوره ری ۷۳۶۴۷

مزرعه پهشتی غار ری

قریه عمامدآورد غار ری

سوای دوازده یک

۵۱۶۳

نقد

۸۲۰

جنس	نقد
۵۲۹۵۶	۱۴۵۳۰

جنس	نقد
۴۲۲۳	۸۲۰

که در نسخه تشخیص سیورغال مزار امامزاده واجب التعظیم و الشکریم بعد از وضع دوازده یک شهرب رمضان المبارک مجری شده و پروانجه امضاء اشرف بتاریخ شهر محروم العرام ۱۰۸۵ صادر گشته مضمون آنکه چون پیوسته توجه خاطر عاملن ملکوت ناظر

* یکی دو کلمه ناخوازد است.

و زلزله کسر دیگر نیست و میخواهد میراث از خود را که این دنیا نیز نیست
 جو این دنیا نیز نیست و میخواهد میراث از خود را که این دنیا نیز نیست
 میخواهد میراث از خود را که این دنیا نیز نیست و میخواهد میراث از خود را که این دنیا نیز نیست
 بخشنده کسر دنیا نیز نیست و میخواهد میراث از خود را که این دنیا نیز نیست
 بخشنده کسر دنیا نیز نیست و میخواهد میراث از خود را که این دنیا نیز نیست

مودت

نواب کامیاب همیون و همواره اراده خسین مثیر مقالات مقرر و روان و نظم و نسق سرکار آستانه متبرکه و مزارات منوره حضرات عالیات مطهیرات ائمه کرام و امامزاده‌های عالی مقام سیما آستانه مقدمة منوره حضرت امامزاده واجب‌التعظیم و لازم‌القدر والتکریم اعلى درجه و اسنی منتبه مصروف که از قدیم‌الایام الی الان معال متعلقه به سرکار موهبت آثار آستانه ببارکه مدرسه‌منتبه بهموجی احکام مطاعه لازم‌الاطاعت سلطانین سابقه و فرمان قضا جریان اهلی حضرت شاه جم‌جاه چنت‌مکان علیین آشیانی که بخط اشرف همیون خود مؤکد به لفت‌نامه فرموده‌اند و به امضای نواب گیتی مستان فردوس‌مکانی و نواب خلد آشیان صاحب‌قرآنی مقرر کشته از کل پنیجه انکاء ری‌سوی و مستثنی و مرفوع‌القلم است پهیچوچه من‌الوجه و سببی از اسباب اطلاق و حواله‌ی بر آن سرکار نمی‌شده لهذا این احکام جهان مطاع افتتاب ارتفاع به امضاء احکام مطاعه سلطانین چنت‌مکین ماضیه شرف‌صدور یافت و مقرر فرمودیم که من‌بعد هیچ‌آفریده بعلت اخراجات‌حکمی و عوارضات امتصاوی سیما پیشکش و سلامانه و رسوم داروغگی و احداث و رسم‌المهر و رسم‌الوزاره و رسوم... و حق‌الحساب و حق‌السعی عمال و رسوم کلانتری و شیلان بپا و علفه و علوفه و قتلقا و جو و کاه و هیمه و علف و الام و الاغ و بیگار و شکار و سرشمار و طرح و دست‌انداز و... و مواشی و مراعی و زر توب و تفک و زر پیاده و زر قلمه و رسوم میرابی و قورچی‌فیوج و... و قرار‌سورنی و زر... و جاورم و آنچه پغیر ازین مانع گردد خواه از دیوان اعلی و خواه از دیوان حاکم ولایت به هر اسم و رسم که بوده پاشد اطلاق مال و خارج بر آن توان کرد اصلا و متعلقا مزاحمت به حال متولیان عظام و سادات‌کرام و خدمه و مزارعه‌ان و عمله و فعله سرکار فایض‌الانوار نرسانیده پیرامون معال متعلقه به سرکار آستانه متبرکه مزبوره می‌باشد قریه سوره... و هسومنه بپنام و مزرعه ایلخان خار و معال متعلقه به آن سرکار نگردیده و احکام نتیجه را که حاصل نموده پاشند و پغیر ازین حاصل نمایند باطل و عامل‌دانسته به آن مستند نگردند و هیچ‌آفریده از قورچیان عظام و غازیان‌کرام و غلامان‌درگاه و ملازمان امراء ذوی‌الاحترام و تیولداران کل و جزو‌الکای ری‌خصوصاً جماعت سلسه^۰ و غیرذلك در معال متعلقه با سرکار موهبت آثار نزول ننمایند و پیرامون نگردند و پهیچ‌الوجه من‌الوجه در مواضع و مزارع سرکار مزبور که موجب خرابی است قشلاق نکنند. حکام قریه‌هاده بعلت میرابی طلب از رعایای قریه سوره ننموده مانع آب قریه مزبوره نشوند. متصدیان معال خالصه بعلت طلب آب و مرد و عوامل مزاحمت نرسانند.

مستوفیان عظام کرام دیوان عالی و تیولداران و کلانتران و کدخدایان و عمال و معیز و محصص کل ولایات ری من‌بعد اصلا در آن معال مدخل ننموده و مساحت در نیاورند که واپسنه آن سرکار خصوصاً معال مزبوره را بنوعی که حکم جهان مطاع نواب گیتی مستان... است از جمیع وجه مذکور مثبتی و معاف و مرفوع‌القلم گردانیده هم

۰ شناخته نشد.

۰ یکی دو کلمه ناخواناست.

و تغییر کننده این معانی را در لفنت و از مردودان درگاه شناسند و چون حکم همیون به توقيع وقیع منبع اشرف رسید اعتماد نمایند.

بنابراین مستوفیان عظام و حکام و عمال و کلانتران و کخدایان الکای ری من بعد حواله اطلاقی به خلاف حساب بـن محل مزبوره که به سیور غال مزار متعلقه به امامزاده مزبور مقرر است ننموده بعلت بیکار و شیکار و طرح و دست انداز و غیره مزاحمت نرسانند و بپیچ وجه من الوجوه پیرامون نگردند و از مضمون پروانجه مزبوره تخلف نورزنند و در عهده شناسند.

تحریراً فی شهر ربیع الاول سنة ۱۱۱۵.

پشت حکم

هو - از قرار نوشتة سیادت و صدارت و اقبال پناه فضیلت و نقابت و کمالات دستگاه حقایق و معارف آگاه عالیجاه اسلامیان ..... و تجویز وزارت و شوکت و اقبال پناه، عظمت و حشمت و اجلال دستگاه صوفی زاده قدیم خاندان ولایت نشان عالیجاهی اعتضادالسلطنه البهیة السلطانیة آصفجاهی اعتضادالدوله العلیة العالیة الناقانیة ..... توکلت علی الله (مهر محسن).

- مواد حکم مبارک اشرف اقدس ارفع همایون اعلی مطابق و موافق اصل و اصل نزد کمترین خلق الله ضبط است. حرره محمد زمان (مهر).

سهو، ذا مع اصله اصل الاصیل مطابق، حرره الع يا شفیع المذهبین (مهر اصلی دارد).

- هو لاصله الاشرف الاعلى مطابق، حرره (مهر بیضی محمد مفید بن مرتفع الحسینی، تاریخ مهر ۱۲۰۵).

- ذا مع اصله الاصیل الاقدس الاعلى مطابق و مسائل، نعمه العبد الداعی (مهر شیخ

- ذا مع مانقل عند متمالئان، (مهر آقا محمد علی).

- ذا مع مانقل عند متمالئان، (مهر آقا محمد علی).

- چهار محل مهر دیگر تقلید شده،

* دو سه کلمه ناخوانا.